

Iz raznih držav

Romunski kralj pri Hitlerju. Na povratu iz Londona v Bukarešto je prispel romunski kralj Karel v spremstvu prestolonaslednika Mihaela v München 24. novembra, od koder je krenil v avtomobilu v Berchtesgaden k Hitlerju. Kralj je obvestil kanclerja o stališču Romunije do Podkarpatske Rusije, katero si hočeta razdeliti Poljska ter Madžarska, da bi prišli na ta način do skupne meje. Romunija je odločno proti tej nakani, ker bi bila zasedbo Podkarpatske Rusije od Poljakov in Madžarov prekinjena neposredna zveza med Romunijo in Češkoslovaško in preko nje tudi z Nemčijo. Stališče Romunije z ozirom na nedotakljivost na Dunaju Podkarpatski Rusiji priznanih mej si je prilastil tudi kancler Hitler. Kralj Karel se je po uspešnem obisku pri kanclerju vrnil v München in od tam v Bukarešto.

Nepričakovan preokret glede kandidature novega predsednika češkoslovaške republike. Vse je bilo prepričano, da bo soglasno izvoljen za predsednika nove češkoslovaške republike zunanji minister dr. Chvalkovsky. Mogočna osebnost Chvalkovskega, ki se je toliko trudil, da je rešil Češkoslovaški, kolikor se je dalo, ostane v sedanjih težavnih časih še vedno na svojem mestu kot zunanji minister. Skupni kandidat za predsednika je sedanji predsednik vrhovnega sodišča dr. Emil Hacha. Novi kandidat je star 66 let in je že bil v Avstriji član vrhovnega sodišča na Dunaju. Po prevratu se je stavil na razpolago češkoslovaški vladi in je organiziral višje sodstvo češkoslovaške republike. V uradniški vladi dr. Černega je bil pred leti pravosodni minister. Hacha je na glas kot eden najboljših poznavateljev pravne vede.

Preprečen oborožen napad na Podkarpatsko Rusijo. Zgoraj poročamo, da je posredoval v prilog Podkarpatske Rusije pri Hitlerju romunski kralj Karel. Poljska in Madžarska sta uprizarjali v zadnjem času s pomočjo organiziranega nasilja nemire, ki bi naj služili za vzrok zasedbe te dežele od ene strani od Poljske, od druge pa od Madžarske. Zaradi neprestanega rovarjenja Madžarske in Poljske proti Podkarpatski Rusiji je storila češkoslovaška vlada vse potrebne korake v Londonu, Parizu, Berlinu in Rimu z zahtevo, da se takoj uveljavijo v Münchenu in na Dunaju zagotovljena jamstva velesil za novo določene meje češkoslovaške republike. Nemška vlada je poslala v Podkarpatsko Rusijo dr. Hoffmanna, svetnika nemškega poslaništva v Pragi, da se osebno prepriča o položaju in poroča nemški vladi. Hoffmann je prepotoval vso Podkarpatsko Rusijo. Povsod so ga sprejeli župani in mu izrazili željo prebivalstva, da ostane Podkarpatska Rusija kot avtonomna pokrajina v okviru češkoslovaške republike. Ko je bila nemška vlada poučena, kako in kaj je s Podkarpatsko Rusijo, je obvestila poljsko in madžarsko vlado, da ne bo dopustila nobene spremembe državnih mej češkoslovaške republike. Nemška vlada je obenem zahtevala, da se morajo raziti vse poljske in madžarske organizacije, katere so povzročale nemire in dale propagando za odcepitev Podkarpatske Rusije od nove Češkoslovaške.

Madžarska vlada v krizi. Imredyjeva madžarska vlada je pripravljala nekaj

sprememb, s katerimi bi se dvignila s časom do moči Hitlerja in Mussolinija. Ko je predložila te dni zbornici v odobritev določbo parlamentarnega poslovnika, po katerem naj bi se uvedli pospešeni postopki za nekatere posle parlamenta, je nalezla na hud odpor pri poslancih tako zvanne narodne skupine, ki so pripadali doslej parlamentarni vladni večini. Dne 22. novembra je 57 poslancev narodne skupine izstopilo iz vladne večine tik pred sejo zbornice, na kateri naj bi bila sprejeta sprememba zborničnega poslovnika. Omenjeni razcep v vladni večini je izrabila združena opozicija za zrušenje Imredyjeve vlade 23. novembra. Ta dan se je po 20 letih prvič zgodilo v madžarskem notranjem političnem življenju, da je ostala vlada v zbornici v manjšini. Predsednik vlade Imredy je predlagal, naj razpravlja zbornica o sprejemu poslancev iz priključenega slovaškega in rusinskega ozemlja v parlament. Iz teh pokrajin bi v madžarski parlament prišlo 14 novih poslancev. Ti poslanci, ki jih vodi minister Jaroš, so izjavili, da bodo podpirali Imredyjevo vlado, zato jih je tudi Imredy hotel imeti v parlamentu pred glasovanjem. Opozicija pa se je postavila na stališče, da je treba na dnevni red postaviti razpravo o izjavi nove Imredyjeve vlade. Pri glasovanju o dnevnem redu je glasovalo za predlog vlade 94 poslancev, za predlog opozicije pa 115. Po poražnem glasovanju je Imredy podal ostavko vlade.

Vlada na Poljskem ostane tudi po volitvah. Naš list je poročal o parlamentarnih volitvah na Poljskem, pri katerih je zmagala vladna večina, ker se je opozicija vdržala glasovanja. Po končno veljavnem zaključku izida volitev je predsednik vlade Sladkovski 23. novembra podal ostavko vlade z utemeljitvijo, da je s končanimi parlamentarnimi volitvami izvršila nalogo, ki ji je bila poverjena. Predsednik republike Moscicki ostavke ni sprejel in je naprosil Sladkovskega in vse člane vlade, naj še nadalje ostanejo na svojem mestu, ker uživajo njegovo popolno zaupanje in kakor so pokazale volitve tudi zaupanje naroda. To je po smrti maršala Pilsudskega vlada, ki ima za seboj najdaljšo dobo vladanja. V kratkem bo vlada Sladkovskega slavila triletnico.

Na Poljskem po volitvah. Predsednik poljske republike Moscicki je sklical novo izvoljeni sejm ali parlament za 28. november. Poljska vlada je objavila po volitvah in pred sklicanjem novega parlamenta zakon o zaščiti države. Po tem zakonu se kaznuje hujskanje delavstva na stavko z ječo do pet let. Prav tako bodo lahko s kaznijo ječe do dveh let kaznovani tisti, ki bodo širili lažnive vesti o državi. Kdor bo širil škodljive vesti o poljski valuti, bo kaznovan z ječo do treh let. Izvozniki, ki bodo prodajali v inozemstvo slabo blago, bodo kaznovani z ječo do treh let. Ukaz dovoljuje notranjemu ministru, da lahko prepove radioposlušalcem poslušati tuje radijske postaje.

Obisk zastopnikov Anglije na Francoskem. Angleški ministrski predsednik Chamberlain in zunanji minister Halifax sta se mudila sredi minulega tedna v Parizu na važnem političnem sestanku s francoskim ministrskim predsednikom Da-

Izdajstvo delavstva!

Že dolgo se mi je zdelo, da naši tako zvanj socialistični voditelji na tihem služijo JNSarjem. Videl sem to pri zadnjih občinskih volitvah, toda tedaj so rekli, da so to le krajevne razmere za vsak kraj posebej. Ko pa so sedaj prišle državnozborske volitve, pa sem naenkrat videl, da našo delavsko socialistično listo sestavlja prav za prav dr. Kramer. Kaj ima ta človek v naših vrstah iskati? Ali so morda bili v njegovi družbi tudi tisti orjunci, ki jih oblast še išče, da pojasnijo umor Fakina? Kar nisem mogel verjeti svojim ušesom, ko sem bil na zaupnem sestanku socialistov in so nam dali v podpis kandidatno listo, kjer so bili sami JNSarji in drugi na njej, samo naših tovarišev socialistov ni bilo. Sedaj sem prepričan, da so nas socialistični voditelji vedno izdajali in da ravno zato delavci nismo mogli nikamor naprej. Nikdar več ne bom socialist pod takimi voditelji in stopam s tem v vrste dr. Koroščevih pristašev. Prijatelji spregledajte tudi vi in pojdite za menoj! — Bivši socialist.

Francosko-nemška izjava o nenapadanju. Ob priliki sestanka zastopnikov štirih velesil v Münchenu, ko so bili Nemčiji priključeni sudetski Nemci, sta sklenila angleški ministrski predsednik Chamberlain in nemški kancler Hitler tako zvano izjavo o nenapadanju. Slična izjava je bila odobrena med Francijo in Nemčijo v Parizu, ko sta se mudila tamkaj v minulem tednu angleški ministrski predsednik Chamberlain in zunanji minister Halifax. Francosko-nemška izjava vsebuje tri točke. V prvi se obvezujeta obe državi, da ne bosta napadli druga druge. V drugi izjavljata, da nimata druga do druge nobenih krajevnih zahtev. V tretji se obvezujeta, da bosta odslej poravnavali vse morebitne spore mirnim potom. Zgoraj beleženo izjavo sta podpisala 28. novembra v Parizu francoski zunanji minister Bonnet in nemški zunanji minister von Ribbentrop.

Komunisti in socialisti bi radi s stavkami izsilili padeč francoske vlade. Miroljubno postopanje Daladierjeve francoske vlade, ki si vedno bolj utrjuje tla med narodom, nikakor ne gre v račun komunistom, katerim so se pridružili še socialisti. Ta družba je nahujkala delavstvo vseh strok v stavko ob času, ko bi morala Francija s pospešeno brzino izpopolniti svojo državno obrambo. Daladier se je odločil kot zastopnik notranjega ministra, da zatre grozečo splošno stavko s silo in je poslal v štrajkujoča podjetja tako zvano mobilno gardo in policijo. Ker se nahujskano delavstvo ni hotelo pokoriti, da izprazni tovarne, str. se morala poslužiti vojaštvo in

Trojno je potrebno!

Dr. Korošec nam naroča: Trojno je potrebno za našo čimbolj sijajno zmago: da smo vsi složni in se ne ukvarjamo z malenkostnimi osebnimi vprašanji, da gremo z vso vnemo na delo in da ne zanemarjamo intenzivne agitacije, da gremo z navdušenjem in korajžo ter ponosom po svojo zmago!

policija palic ter puškinih kopit in je prišlo ponekod do pravih bitk, katere so končavale z lažje ranjenimi na obeh straneh in številnimi aretacijami komunističnih hujšakačev.

Belgijski kralj Leopold III. se je vrnil 24. novembra z uradnega obiska na Holandskem.

Zračna oborožitev Združenih ameriških držav. Ameriški minister za letalstvo je potrdil pogodbo za dobavo 8500 letal. — Skupna vsota za nabavo teh letal znaša 650 milijonov dolarjev. Celoten kredit, ki bo potreben za okrepitev ameriškega le-

Za ene sreča,
za druge nesreča!

Pri prozidavi se je pokvarilo
mnogo blaga, katerega prodajam
po zelo nizki ceni!

Sedaj je na vrsti pletenina!

Sternecki

talskega brodograja, znaša poldrugo milijardo dolarjev, ker bo treba urediti zaradi povečanja letalskih sil številna letališča, izvežbati pa bo treba tudi veliko število novih letalcev. Ko bo letalsko brodograje okrepljeno z novimi aparati, bo ameriška vojska dobila veliko množino novih tankov, protiletalskih topov, plinskih mask, topov proti tankom in drugega vojnega materiala.

Po katoliškem svetu

Koga treba voliti? Katoliški poljski dnevnik »Maly Dziennik«, ki ga izdajajo minorigi, je vprašal po svojem uredniku primasa Poljske, nam Slovencem dobro znanega kardinala Hlonda, kako naj katoličani glasujejo pri parlamentarnih volitvah, ki so se nedavno vršile. Kardinal je poudaril, da mora vsak katoličan pri glasovanju predvsem paziti na to, da se spoštujejo svete katoliške tradicije (izročila Poljske). Poljska država in njena ustava morajo biti prešinjene z moralnimi katoliškimi načeli, ki so večna. Potrebno je, da so izvoljeni samo najboljši kandidati, ki bodo jamčili za močno, složno, katoliško Poljsko.

Čudežno ozdravljenje. Zdravniški urad v Lurdu je nedavno uradno priznal nenadno ozdravljenje 31 letnega Irca Mac Donalda iz Dublina (glavnega mesta Irske),

ki se je zgodilo leta 1936. Mac Donald je zbolel, ko mu je bilo 24 let. Leta 1935 je telesno popolnoma opešal in je prebil 13 tednov v bolnišnici, ne da bi se kaj bistveno pozdravil. Vsa zdravniška veda je že odpovedala. Mac Donald so že prištelili k umirajočim, a globokoverni bolnik se je z vsem zaupanjem pripravil na romanje v Lurd. Ko je prestal mnogo trpljenja in drugih težkoč, je leta 1936 le dospel na kraj milosti in je, čim se je v votlini skopal, nenadoma ozdravel; bilo je vprav na dan Malega Šmarna. Eden izmed zdravnikov, ki so preiskali ta čudežni primer, je bil tudi nekatališki zdravnik dr. Smiley z newyorškega Rockefellerjevega zavoda. Ozdravljenje tega moža, ki je bil hudo jetičen, velja v zdravniških krogih kot eden najpomembnejših primerov ozdravljenja v Lurdu.

Novice

Nesreče

Smrtna nesreča železniškega svetilničarja. Pri premikanju vagonov koroškega potniškega vlaka na mariborskem kolodvoru je prišel pod kolesa vagonov 36 letni svetilničar Martin Krajnc. Našli so ga čepečega med dvema tiroma, roki je imel vprti v tla, glava mu je ležala na tračnici in so mu jo kolesa vagonov popolnoma zdrobila. Kranjca je zadela smrtna nesreča najbrž pri polnjenju vagonov s plinom.

Trije se zatekli z zlomljeno nogo v mariborsko bolnišnico. Pri spuščanju hlodov pri Sv. Lovrencu na Pohorju si je zlomil levo nogo 34 letni drvar Alojzij Pušnik. — Pri padcu z voza si je zlomil na Pesnici pri Mariboru desno nogo 11 letni Martin Graber. — Anton Plemenitaš, 58 letni delavec od Sv. Jurija v Slov. goricah, je padel s skednja in si je zlomil nogo ter se je tudi na znotraj poškodoval. Omenjena trojica poškodovanih se je zatekla v mariborsko bolnišnico.

Konj brcnil otroka. V Josipdolu v županiji Ribnica na Pohorju je brcnil konj pet-

letnega posestnikovega sinka Tončka Novak v ledja in mu je zlomil nogo nad kolonom. Fantka so spravili v mariborsko bolnišnico.

70 letni hlapec se ubil. Pri Martinu Pintarju, posestniku v Sp. Pletarjah na Dravskem polju, je služil za hlapca 70 letni Anton Šobr. Starček je spal na senu, ponoči je po nesreči padel na cementni tlak in drugo jutro so ga našli mrtvega na skednju.

Berač se ubil. V Stopercih pri Rogatcu je padel s podstrešja, kjer je prenočeval, 68 letni berač Anton Šabil. Priletel je na tla 5 m globoko in je obležal mrtev s prebito lobanjo.

Usodepoln padec pod voz. Marija Vinko, 69 letna posestnica v Brstju pri Ptujju, je padla tako nesrečno pod voz, da si je zlomila hrbtenico in so jo prepeljali v obupnem stanju v ptujsko bolnišnico.

Vlak povozil 94 letnega starčka. Na železniškem križišču v Šmarju pri Jelšah je smrtno povozil vlak 94 letnega prevžitkarja Janeza Kresnika iz Šmarja. Stari ni čul

Kdor ostane doma, je proti nam!

Precej je takih cagevcev, ki si mislijo, da bi bilo najbolje ostati doma, da se tako ne bi zamerili ne tu ne tam. Mi pa kar odkrito povemo, da vsak, ki ostane doma, je proti nam prav tako kakor tisti, ki bo glasoval proti nam. Izgovor, da ni volil, ne bo nikdar nič pomagal! Mi bomo štel v vrsto svojih političnih prijateljev samo tiste, ki bodo dne 11. decembra glasovali za listo JRZ, za dr. Stojadinovič-Koroščevo listo!

zaradi navlušnosti prihajajočega vlaka, kojega lokomotiva ga je zagrabila, ga vlekla s seboj kakih 20 m in ga je odvrгла vsega razmesarjenega.

Delovodja hudo ponesrečil. Na stekleni strehi ljubljanskega glavnega kolodvora je imel opravke delovodja Lado Ankon. Steklo pod njim se je vdrló in Ankon je priletel na peron in se je hudo poškodoval na glavi in znotraj. V zelo resnem stanju so ga prepeljali v bolnišnico.

Razne požarne nesreče. V Ražni na Dravskem polju je vpepelil ogenj gospodarsko poslopje posestnika Alojza Selinška. Nesreča se je razširila tudi na sosednja poslopja posestnika Franca Ljube. Kljub požrtvovalni pomoči gasilcev iz št. Janža in Sv. Miklavža znaša škoda 60.000 din. — Pod Uršljo goro ob potoku Kotelščica v Grdinjah je stal mlin posestnika Volana. Posetnik je mlin temeljito popravil, obnovil, prekril in pripravil za obrat. Ko je bila obnova končana, je nenaden požar mlin vpepelil do preostanka golega temeljnega obzidja. V tem primeru gre sigurno za požig.

Strašna letalska nesreča. Zadnjo soboto popoldne se je zgodila strašna letalska nesreča, ki je zahtevala 16 mrtvih in štiri hudo ranjene. Veliko nemško potniško letalo »U 90« je bilo na poskusnem poletu iz Nemčije v Južno Afriko. Letalo je srečno prispelo preko južnofrancoskega pristaniškega mesta Marseille in Kanarskih otokov na afriško letališče Barthurst v afriški Gambiji. Ko se je skušalo dvigniti, je zadelo v drevo, strmoglavilo na tla in se razbilo. Letalo, ki ga vodila zelo izkušena in previdna pilota. V letalu so bili znameniti letalski strokovnjaki civilnega in vojnega letalstva. Pri strahoviti nesreči je bilo ubitih 11 potnikov in pet članov posadke.

Razne novice

Orožniku izplačana nagrada. Precej časa je ogrožal v letošnjem poletju Pohorje pobegli kaznjeneč Črepinko, katerega je ustrelil ob priliki vlamljanja pri Mariborski koči 2. avgusta orožnik. Orožniškemu kaplarju Sabitu Becoviču je bila za njegov neustrašen nastop napram tolovaju te dni nakazana nagrada 3000 din.

Prodajalcem božičnih drevesc. Mariborsko mestno poglavarstvo opozarja prodajalce božičnih drevesc, da se mora vsak na podlagi banovinske naredbe izkazati s potrdilom, od kod ima drevesca, ker sicer mu jih bodo zaplenili.

Z malim izdatkom pet dinarjev si poleg vsebinsko bogate »Družinske Pratique« dobite pravico do tekmovanja za lepe knjižne nagrade po lastni izbiri. Z »Družinsko Pratique« Vam postrežejo v vseh trgovinah.